

ardag van de Führer

lag van Adolf Hitler werd overal in het Duitse Rijk ge-
o april 1943 kwamen Duitse militairen en NSDAP'ers
ndse NSB'ers en sympathisanten in de Stadsgehoor-
voor een "sobere" feestavond. De nederlaag in Sta-
nog vers in het geheugen. Op het toneel links was
eeld van de Führer, die 54 jaar oud was geworden,
Op de onderste foto staat helemaal rechts de Leidse
ter. Na wat toespraken en muziek door een Duitse
de avond besloten met het zingen van het zesde
het Wilhelmus (met de strofe 'de tirannie verdrij-
mijn hert doorwondt'), het Horst Wessellied en het
llied, die door de aanwezigen op gepaste wijze en
rst werden meegezongen. Het zingen van het zesde
het Wilhelmus is in de bezettingsverhoudingen op-
naar het was niet ongebruikelijk. De NSB was voor
n sterke voorstander van het Wilhelmus geweest en
tot het standaardrepertoire op bijeenkomsten. Die
1 niet volledig afgebroken in de bezettingstijd.

• Een afgedwongen begrafenis op de RK Begraafplaats Zijlpoort

Op 24 juni 1941 overlijdt in een Amsterdams ziekenhuis de
uit Leiden afkomstige Wilhelmina Paardekoooper-Van Galen;
kameraadske Paardekoooper, want zij was net als haar man – de
eveneens uit Leiden afkomstige Adriaan Paardekoooper – over-
tuigd lid van de NSB. Zij wordt op haar sterfbed, kennelijk op
haar oude geloof terugvallend, bediend door kapelaan G.J.W.
van Dijk, die ook een 'bewijs voor kerkelijke begrafenis' afgeeft.
De familie wil de overledene nu kerkelijk begraven in Leiden,
op de begraafplaats Zijlpoort na een dienst in de Hartebrug-
kerk. Omdat de familie in typische NSB-stijl ruchtbaarheid
geeft aan het overlijden, vreest kapelaan M. Booms in Leiden
NSB-rituelen en weigert medewerking. De bisschoppen heb-
ben immers actieve steun aan de NSB verboden op straffe van
weigering van de sacramenten. Dat accepteert de (entourage
van) de familie niet en onder dreigementen van allerlei soort,
vooral van de WA, wordt vervolgens het hele ritueel op 30 juni
1941 afgedwongen. Daarbij loopt de WA demonstratief door de
stad achter de lijkoets. Op de begraafplaats wordt door velen
de Hitlergroet gebracht. De NSB-filmdienst maakt er beelden
van en dat resulteert ook in een item in het Polygoon bioscoop-
journaal met als titel 'Leiden: Kerkelijke Politieke Misstanden'.
Het hier getoonde beeld is uit dat filmpje afkomstig. Het is een
helder voorbeeld van het provocerende en triomferende open-
bare optreden van bepaalde NSB-groepen in de beginjaren van
de bezettingstijd. Opmerkelijk is dat in de administratie van de
begraafplaats van deze begrafenis geen spoor is terug te vinden.
Deze is kennelijk als ongeldig niet geregistreerd.